

Agrofert a nelegálně vyplacené dotace

Nelegální vyplácení dotací firmám ze svěřenských fondů Andreje Babiše jsou klasickým případem jevu, který nazýváme **Unesený stát**. Znamená to, že **veřejné instituce nejednají ve veřejném zájmu, nýbrž v zájmu úzké skupiny nebo jednotlivce. V českém případě přímo v zájmu premiéra**. Jednou z částí této chobotnice je nelegální vyplácení dotací holdingu **Agrofert** ze svěřenského fondu Andreje Babiše.

Ačkoliv Andrej Babiš a jeho okolí opakovaně tvrdí, že není ve střetu zájmů, podle závěrečného auditu Evropské komise z listopadu 2020, je opak pravdou. **Komise jednoznačně říká, že Babiš stále ovládá Agrofert a profituje z jeho zisků**. Tím porušuje Zákon o střetu zájmů a Agrofert tak musí vrátit veškeré dotace, které obdržel od schválení zákona, tedy od února 2017. Mělo by jít o částku vyšší než 200 milionů Kč. **Česká vláda ale závěry auditu odmítá a nehodlá v blízké době peníze po Agrofertu vymáhat. Ve výsledku tak zatím evropské dotace Agrofertu platíme my, daňoví poplatníci**.

Od doby, co se stal Andrej Babiš premiérem, získal Agrofert na dotacích a veřejných zakázkách přes 20 miliard Kč (údaje k lednu 2021). To je v přepočtu na občana zhruba 2 000 Kč, které za něj bude platit každý z nás.

Agrofert a Státní zemědělský intervenční fond

Problematiku přerozdělování státních dotací lze velmi dobře ilustrovat na případu **Státního zemědělského intervenčního fondu** (dále SZIF). SZIF je hlavním distributorem dotací do zemědělství v ČR. Podle zjištění Nadačního fondu proti korupci hned 3 z 5 členů dozorčí komise SZIF mají přímé vazby na holding Agrofert. Zároveň došlo v SZIF začátkem roku 2020 k výrazné změně, když získal formální nezávislost na ministerstvu zemědělství. Podle vlastního právního výkladu se tak na SZIF již nevztahuje Zákon o střetu zájmů, z jehož porušování je podezřelý Andrej Babiš. **To znamená, že Agrofert z Babišova svěřenského fondu skrze členy dozorčí komise SZIF de facto ovládá tok zemědělských dotací v ČR**.

Příklady kauz nelegálních dotací Agrofertu

Asi nejznámějším případem (údajně) nelegální dotace pro Agrofert je rozsáhlá kauza **Čapí hnízdo**. Základním kamenem kauzy je podezření, že v roce 2008 obří koncern Agrofert neprávem získal dotace pro malé až střední podniky ve výši 50 milionů korun. Mělo se tak stát využitím malého podniku Farma Čapí hnízdo, který ale spadl do holdingu Agrofert. O této kauze hovoří i zpráva OLAF Evropského úřadu pro boj proti podvodům.

Z podobného postupu je Agrofert obviňován při žádosti o dotaci na školení zaměstnanců své firmy Synthesia. Za účelem zvýhodnění se v soutěži žádala Synthesia o dotaci společně s malou firmou Zámečnictví Šejvl. Dotaci na 1,8 milionů korun následně obdržela. Zámečnictví Šejvl z ní ale inkasovalo pouhopouhých 10 000 Kč.

V kauze **dotací na toustovou linku Penam** je Agrofert obviněn z toho, že získal příspěvek na 100 milionů Kč, přestože nesplnil podmínky. Hlavním kritériem pro získání dotace totiž byla inovativnost projektu. Evropské úřady ale na lepších toustech Penamu nic inovativního neshledaly a žádost zamítly. Jenže České úřady mezitím Agrofertu dotaci už dříve vyplatily.

Nelze vynechat kauzu z ledna 2021 týkající se Agrofertu a státní firmy Čepro. Zde se jedná o problém nevypsání veřejné soutěže. Za poslední čtyři roky nakoupil Čepro od Agrofertu palivo za zhruba **5 miliard korun**. Na zakázky ale **nebyla vypsaná veřejná soutěž**, což je podle právníků v rozporu s protikorupčním zákonem.

Kontext a významné momenty kauzy

- České úřady dlouho odmítaly audit Evropské komise o Andreji Babišovi zveřejnit a zároveň odkládaly lhůtu, do kdy můžou na zprávu odpovědět. Ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (ANO) tehdy argumentovala tím, že dosud neobdržela konečný oficiální překlad.
- Evropská komise nově po ČR požaduje vrácení více jak miliardy korun ze zemědělských dotací. A to z důvodu pochybení a nedostatečné kontroly při jejich distribuci. **Dotace vyplácel a kontroloval výše zmíněný SZIF**. Audit se týká období vlády Bohuslava Sobotky.

Nenechme si vyluxovat stát

V lednu 2021 proběhl před budovou ministerstva zemědělství happening *Nenechme si vyluxovat stát*. Jeho součástí byl i **tzv. lux Babiš**, dokonalý mechanismus, který pro svůj soukromý záměr vysává Českou republiku a její občany.

Milion chvilek také **zaslal dopis** předsedkyni výboru Evropského parlamentu pro rozpočtovou kontrolu Monice Hohlmayerové a eurokomisařkám Margarethe Vestagerové a Elise Ferreirové. V něm Milion chvilek požaduje, aby Evropská komise veřejnost transparentně seznámila s výsledky auditu o střetu zájmů a zaujala jasné veřejné stanovisko.